

39A Sidra Choekat (Verordening), Numeri 19:1–12: Het sacrament van de rode koe

In de kerk noemen we het sacramenten, middelen die God gebruikt tot heil van zijn gemeente: het doopwater ter reiniging, de schuldbelijdenis of biecht ter vergeving, olie ter genezing, avondmaal of eucharistie als gedenken van Jezus' dood, wijwater om iets aan God toe te wijden en te reinigen van onheilige invloeden. Bij de offerwetten gaat het over bloed van een offerdier, dat ter verzoening van de zonden op het altaar, op het verzoendeksel en soms op het volk werd gesprenkeld. Hier gaat het over reinigingswater, gemaakt van de as van een volmaakte rode koe.

Als een kostbaar ritueel schrijft God de Israëlieten voor, hoe zij het reinigingswater moeten bereiden van een volmaakte rode koe, als een sacrament ter reiniging na het in aanraking komen met de dood. Het is een profetisch beeld van Jezus Christus, het volmaakte offer dat reinigt van de dood.

Numeri 19:1-13 De verbrande rode koe en het reinigingswater

1 De HEERE sprak tot Mozes en tot Aäron: 2 Dit is de wetsverordening die de HEERE geboden heeft: Spreek tot de Israëlieten en zeg dat zij een rode koe zonder enig gebrek bij u moeten brengen, waaraan geen onvolkomenheid is, waarop nog geen juk gekomen is. 3 U moet die aan de priester Eleazar geven, en men moet haar buiten brengen, tot buiten het kamp, en haar voor zijn ogen slachten. 4 En de priester Eleazar moet met zijn vinger een deel van haar bloed nemen, en hij moet een deel van haar bloed zeven keer in de richting van de voorkant van de tent van ontmoeting sprengelen. 5 Men moet de koe voor zijn ogen verbranden. Haar huid, haar vlees en haar bloed, met haar mest, moet men verbranden. 6 De priester moet cederhout, hysop en karmozijn nemen, en moet dat midden in de brandende koe werpen.

7 Dan moet de priester zijn kleding wassen, en zijn lichaam met water wassen, en daarna het kamp in gaan, en de priester is tot de avond onrein. 8 Ook hij die haar verbrand heeft, moet zijn kleren met water wassen en zijn lichaam met water wassen, en hij is

tot de avond onrein. 9 En iemand die rein is, moet de as van de koe verzamelen en buiten het kamp op een reine plaats wegleggen. Die as is voor de gemeenschap van de Israëlieten om te bewaren, bestemd voor reinigingswater. Het is een middel tot ontzondiging.

10 Hij die de as van de koe verzameld heeft, moet zijn kleren wassen, en hij is tot de avond onrein. Dit is voor de Israëlieten, en voor de vreemdeling die in hun midden verblijft, tot een eeuwige verordening.

11 Wie een dode, welk dood lichaam van een mens ook, aanraakt, die is zeven dagen onrein. 12 Op de derde dag moet hij zichzelf met water ontzondigen, dan is hij op de zevende dag rein. Als hij zich echter op de derde dag niet ontzondigt, is hij op de zevende dag niet rein.

13 Ieder die een dode, het dode lichaam van een mens die gestorven is, aanraakt, en zich niet ontzondigd heeft, die verontreinigt de tabernakel van de HEERE. Daarom moet die persoon uit Israël uitgeroeid worden. Omdat het reinigingswater niet op hem gesprenkeld is, is hij onrein en zijn onreinheid is nog in hem.

:2 Een rode koe, zonder enig gebrek of tekortkoming, die nooit een juk gedragen heeft, die dus niemands knecht is geweest, een typebeeld van de Messias, die de zonde van de wereld op zich heeft genomen. Rood is de kleur van bloed, van de aarde, en staat ook vaak symbool voor de zonde. *Kom nu, laten wij samen een rechtszaak voeren, zegt de HEERE. Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als [witte] wol. (Jesaja 1:18)*

:3 De koe werd buiten het kamp verbrand; zoals Jezus buiten de stad werd gekruisigd.

:6 Er worden drie dingen in het vuur van de brandende rode koe geworpen:

– Cederhout, een houtsoort die bekend staat om zijn weerstand tegen verval. God belooft dat Zijn Heilige geen verval zal zien, Handelingen 13.35 en Psalm 16.10, en cederhout herinnert ons aan het houten kruis waaraan Jezus sterft.

– Hysop heeft geurende, muntachtige bladeren. Dit is het tegenovergestelde van de geur van ontbinding en dood. Hysop werd tijdens de Uittocht gebruikt om het bloed van een lam aan de deurposten aan te brengen, Exodus 12.22. Bij Jezus sterven werd een spons met zure wijn op een stengel hysop naar Jezus mond gebracht.

– Karmozijn (of scharlaken) rode wol herinnert ons aan het bloed van het offer en ook aan zonde, Jesaja 1.18. Cederhout, scharlaken, hysop, bloed en stromend water worden allemaal gebruikt in het ritueel van de reiniging van de melaatse, Leviticus 14.3-7.

Stromend water is een symbool van het wegwassen van zonden.

Opmerkelijk is, dat de mensen die betrokken zijn bij de rode koe, die reiniging brengt, zelf onrein worden tot de avond. Dat doet me denken aan Jezus, die onze zonden en onreinheden op zich nam, dus zelf onrein werd, om ons te reinigen.

:11 Op de derde en de zevende dag. Wanneer je uitgaat van 'duizend jaar is als een dag', is de eerste dag de periode van Adam, de tweede dag is de periode van Noach, de derde dag is de periode van Mozes en de Torah, en van deze opdracht voor een rode koe, en we naderen de zevende dag, de rustdag, de periode van Jezus regering.

In de **Joodse uitleg** is het voorschrift van de rode koe een onbegrijpelijke wet, een *choeka*, een besluit van God; we hebben niet het recht om op grond van ons oordeel te beslissen of dit voorschrift acceptabel is of niet.

De Joodse uitlegger Rashi brengt de rode koe in verband met het gouden kalf, de zonde van het volk.

Een rode koe was heel zeldzaam en daardoor duur; ook het gouden kalf was duur geweest, de vrouwen hadden er hun gouden neusringen voor gegeven. Ook de verzoening voor de zonde van het gouden kalf zou niet goedkoop zijn.

Omdat A'aron het gouden kalf had gemaakt, mocht niet hij, maar zijn zoon Eleazar, de opdracht met de rode koe uitvoeren.

De koe moest rood zijn, de kleur van zonde, zoals in Jesaja 1:18 staat, '*Al waren jullie zonden zo rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol*'.

De koe moest volmaakt zijn, zoals het Joodse volk volmaakt moet zijn.

De rode koe mocht geen juk gedragen hebben, als tegenwicht voor het wangedrag van het volk, dat het juk van God had afgeworpen met het gouden kalf.

De ceder is de hoogste boom, hysop een armetierig plantje. Dat was een hint voor zelfingenomen trotse mensen om zich te vernederen als hysop om vergeving te krijgen.

Enige tijd later huurden Moab en Midian de tovenaars Bileam in om Israël te vervloeken (Numeri 22-24). Toen dat niet lukte verzonnen ze een andere list: ze verleidden het volk door mooie heidense Moabitische en Midianitische vrouwen. Daarna brak er een straf van God tegen het volk uit (Numeri 25). Later kreeg Mozes de opdracht, wraak te nemen op de Midianieten (niet op de Moabieten, die werden als een verwant volk beschouwd). Na de strijd brachten zij de buit en de gevangenen mee naar Mozes, en moesten de strijders en de buit worden gereinigd door het reinigingswater:

Numeri 31:11-24 Strijd van de Israëlieten tegen de Midianieten

11 Zij namen heel de buit en alles wat meegenomen kon worden aan mensen en aan dieren, 12 en zij brachten de gevangenen en wat aan buit meegenomen was, bij Mozes, bij de priester Eleazar en bij de gemeenschap van de Israëlieten in het kamp, in de vlakten van Moab, aan de Jordaan, ter hoogte van Jericho.

13 Mozes, de priester Eleazar en alle leiders van de gemeenschap gingen buiten het kamp, hun tegemoet. 14 Mozes werd erg kwaad op de aanvoerders van het leger, de bevelhebbers van duizend en de bevelhebbers van honderd die van de krijgsmacht terugkwamen. 15 En Mozes zei tegen hen: Hebt u alle vrouwen laten leven? 16 Zie, zij waren door de raad van Bileam voor de Israëlieten de aanleiding tot trouwbreuk tegen de HEERE, in het geval van Peor, waardoor de plaag kwam onder de gemeenschap van de HEERE. 17 Nu dan, dood al wie mannelijk is onder de kleine kinderen, en dood elke vrouw die gemeenschap met een man heeft gehad. 18 Maar laat alle kinderen van het vrouwelijk

geslacht die nog geen gemeenschap gehad hebben door met een man te slapen, voor u in leven.

19 En u, sla uw kamp op buiten het kamp, zeven dagen lang. Ieder die een persoon gedood en ieder die een verslagene aangeraakt heeft, moet zich op de derde dag en op de zevende dag ontzondigen, u en uw gevangenen. 20 Ook moet u alle kleding, alle leren voorwerpen, alles wat van geitenhaar gemaakt is, en alle houten voorwerpen ontzondigen. 21 En de priester Eleazar zei tegen de krijgsmannen die ten strijde getrokken waren: Dit is de wetsverordening die de HEERE Mozes geboden heeft. 22 Alleen het goud, het zilver, het koper, het ijzer, het tin en het lood, 23 elk ding dat vuurvast is, moet u door het vuur laten gaan, zodat het rein wordt; alleen moet het door het reinigingswater ontzondigd worden. Maar alles wat niet vuurvast is, moet u alleen door het water laten gaan. 24 Ook moet u op de zevende dag uw kleren wassen, zodat u rein wordt; daarna mag u weer in het kamp komen.

Hier wordt het reinigingswater toegepast, zowel op de mensen als op de van een heidenvolk buitgemaakte voorwerpen. Die voorwerpen worden gereinigd van mogelijke demonische invloeden. Mensen werden gereinigd van een mogelijke besmetting. Alle metalen voorwerpen worden verhit, zodat eventuele ziektekiemen verdwijnen. De jongens werden gedood, om niet een opstandige groep in het volk te laten ontstaan. Deze opdracht was de toorn van God.

De profeet Ezechiël beschrijft in talloze profetieën Gods beloften, Hij zal zijn volk Israël terug halen uit de ballingschap, hen reinigen door rein water over hen te sprenkelen, en hen heiligen en in voorspoed in hun eigen land te laten wonen.

Ezechiël 36:22-30 Een nieuw hart en een nieuwe geest

22 Zeg daarom tegen het huis van Israël: Zo zegt de Heere HEERE: Ik doe het niet om u, huis van Israël, maar om Mijn heilige Naam, die u ontheilgd hebt onder de heidenvolken waarheen u gegaan bent. 23 Ik zal Mijn grote Naam heiligen, die onder de heidenvolken ontheilgd is, die u in hun midden ontheilgd hebt. Dan zullen de heidenvolken weten dat Ik de HEERE ben, spreekt de Heere HEERE, als Ik in u voor hun ogen geheilgd word. 24 Ik zal u uit de heidenvolken halen en u uit alle landen bijeenbrengen. Dan zal Ik u naar uw land brengen. 25 Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. 26 Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe

geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven. 27 Ik zal Mijn Geest in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en dat u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt. 28 U zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb, u zult een volk voor Mij zijn en Ik zal een God voor u zijn. 29 Ik zal u verlossen van al uw onreinheden. Ik zal roepen tegen het koren en Ik zal het veel doen worden: Ik zal u geen hongersnood opleggen. 30 Ik zal de vrucht van de bomen en de opbrengst van het veld vermeerderen, zodat u onder de heidenvolken de smaad van de hongersnood niet meer ontvangt.

:25, Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. Hier gaat het ook weer over het reinigingswater, en ik herken er ook het gebruik van wijwater in.

De vele offers, opgedragen in de boeken van Mozes, zijn heenwijzingen, voorafschaduwingen, van het offer van Jezus de Messias. Deze offers brachten tijdelijke reiniging van zonden; Jezus offer bracht eeuwige verlossing en herstel van de relatie met de hemelse Vader.

Hebreeën 9:11-18 en 19-28 De volmaaktheid van het offer van Christus

11 Maar toen is Christus verschenen, de Hogepriester van de toekomstige [heils]goederen. Hij is door de meerdere en meer volmaakte tabernakel gegaan, die niet met handen is gemaakt, dat is: die niet van deze schepping is. 12 Hij is niet door bloed van bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed eens en voor altijd binnengegaan in het heiligdom en heeft daarvoor een eeuwige verlossing teweeggebracht. 13 Want als het bloed van stieren en bokken en de as van de jonge koe, op de verontreinigden gesprenkeld, hen heiligt tot reinheid van het vlees, 14 hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf smetteloos aan God geofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken om de levende God te dienen! 15 En daarom is Hij de Middelaar van het nieuwe testament, opdat, nu de dood heeft plaatsgevonden tot verzoening van de overtredingen die er onder het eerste verbond waren, de geroepenen de belofte van de eeuwige erfenis ontvangen. 16 Immers, waar een testament is, daar is het noodzakelijk dat de dood van de maker van het testament vastgesteld wordt. 17 Want een testament is bindend na iemands dood.

Het wordt immers nooit van kracht zolang de maker van het testament nog leeft. 18 Daarom is ook het eerste niet zonder bloed ingewijd.

19 Want nadat elk gebod overeenkomstig de wet aan heel het volk door Mozes meegedeeld was, nam hij het bloed van de kalveren en van de bokken met water en scharlakenrode wol en hysop, en besprenkelde het boek zelf en heel het volk, 20 terwijl hij zei: Dit is het bloed van het verbond dat God u bevolen heeft te houden.

21 Ook de tabernakel en ook al de voorwerpen voor de eredienst besprenkelde hij op dezelfde manier met het bloed. 22 En bijna alles wordt volgens de wet door bloed gereinigd, en zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats.

23 Het was dus noodzakelijk dat de afbeeldingen van de dingen die in de hemelen zijn, hierdoor gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelf door betere offers dan deze. 24 Want Christus is niet binnengegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is en dat een tegenbeeld is van het ware, maar in de hemel zelf, om nu voor het aangezicht van God te

verschijnen voor ons, 25 en dat niet om Zichzelf dikwijls te offeren, zoals de hogepriester elk jaar in het heiligdom binnengaat met bloed dat niet van hemzelf is. 26 Want dan had Hij vanaf de grondlegging van de wereld dikwijls moeten lijden. Maar nu is Hij bij de voleinding van de eeuwen eenmaal geopenbaard om de zonde teniet te doen door het offer van Zichzelf.

27 En zoals het voor de mensen beschikt is dat zij eenmaal moeten sterven en dat daarna het oordeel volgt, 28 zo zal ook Christus, Die eenmaal geofferd is om de zonden van velen weg te dragen, voor de tweede keer zonder zonde gezien worden door hen die Hem verwachten tot zaligheid.

Zie ook Hebreeën 10:1-12 en 13:11, 12.

Tijdens de viering van de Sederavond, het gedenken van de Uittocht uit Egypte, stelde Jezus het sacrament van het Avondmaal in als gedachtenismaaltijd voor zijn komende lijden en sterven. Een maaltijd die ons betreft bij, en indachtig maakt, aan zijn verzoenend sterven en het komende Koninkrijk van God.

Lukas 22:14-20 Instelling van het Heilig Avondmaal

14 En toen het uur gekomen was, ging Hij aan tafel aanliggen, en de twaalf apostelen met Hem. 15 En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. 16 Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. 17 En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel hem onder elkaar. 18 Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de

vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is.

19 En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. 20 Evenzo nam Hij ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament [verbond] in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.

Na alle Bijbelgedeelten over sacramenten lezen we een stukje uit Handelingen over Paulus zendingsreizen, waarin een merkwaardig sacrament voorkomt.

Handelingen 19:8-12 Paulus in Efeze; genezingen via Paulus zweetdoeken

8 En hij [Paulus] ging de synagoge [van Efeze] binnen en sprak er vrijmoedig; drie maanden lang sprak hij met hen en probeerde hen te overtuigen van de zaken van het Koninkrijk van God. 9 Maar toen sommigen verhard werden en ongehoorzaam bleven, en tegenover de menigte kwaadspraken van de weg van de Heere, ging hij bij hen weg, en hij zonderde de discipelen af en sprak dagelijks in de school van

een zekere Tyrannus. 10 En dit gebeurde twee jaar lang, zodat allen die in Asia woonden, het Woord van de Heere Jezus hoorden, zowel Joden als Grieken. 11 En God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus, 12 zo zelfs dat, als de zweetdoeken of de doeken die hij om zijn middel droeg, van zijn lichaam op de zieken gelegd werden, de ziekten van hen weken en de boze geesten uit hen weggingen.

Doeken die Paulus droeg deden ziekten verdwijnen. Blijkbaar geeft God er kracht aan. God werkt via middelen, zoals het water bij de doop, brood en wijn bij het avondmaal, wijwater in de Katholieke en de Anglicaanse kerk, en zalfolie bij ziekte.

In het huis naast ons, waar we tijdens een vakantie de planten water gaven, stond een Boeddhabeeeld in de hal. Er heerste volgens mijn vrouw een nare sfeer. Ik heb toen een schaalje water gewijd in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest, en er die Boeddha mee besprenkeld. Ik heb Boeddha dus gedoopt. Mijn vrouw wist het niet, maar vertelde daarna dat die nare sfeer weg was.

Zie ook: <https://templeinstitute.org/para-aduma-the-red-heifer/>